

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Irodalom-pártolás.

Pécs, 1896. július hó 10

(*) Negyedévenként bejön valahonét az Ormányságból egy kőbéli atyafi és kiadónktól minden egyes alkalommal vásárol vagy husz kiló ócska ujságpapírost, a melyben képes ujságoknak is kell ám lenni. Ez az atyafi ilyen módon évenként mintegy tíz forintot ad ki — szerinte irodalom-pártolásra, a melyet családjával, atyafiaival áres idejökben át meg átolvasnak és azután az ottani szatócs megveszi tőlük beszerzési áron a papírost, és a mi élelmes atyánkfiai ingyen — művelődtek.

A városi nép már nem így tesz, ennek a korrallal kell haladnia; és a kinek nincs módjában lapot járni, vagy naponta a kávéházban elfeketedzgetni és e mellett ujságot is olvasni, hát az egyszerűen fölcsap szub-abonensnek. Vagy valamelyik kaszinóból fele áron megveszi az ujságtartókról lekerült lapot, vagy pedig Jeant, Lajost és Henriket becsületes borralalok által megnyeri, hogy ne csak átjatszott kártyákat, de átolvasott lapokat is tegyen neki félre. Az ilyen uriember is — művelődik, házanépét ellátja lapokból kivagdasott regényekkel és tárcákkal s mi fő — ő is pártolja az irodalmat.

Meg kell adni, hogy a kiknek adott az isten módot, azok meglehetősen áldoznak — irodalomra. Előkelő házaikban meg lehet találni a „Gartenlaube“, „Fliegende Blätter“ és más külföldi lapok tár-

saságában egy-egy magyar lapot is, melyet csak azért tartanak voltaképpen, ha vendég kerül a házhoz, hát meg ne szólja a családot.

Valamennyi kategória tehát abban a felfogásban leledzik, hogyha hírlapot vásárol, bárha számonkint, vagy kilószámra is, minden egyes alkalommal az irodalmat pártolta. Pedig dehogy.

Igaz, hogy napjainkban a modern hírlap feloleli magába az irodalom minden ágát, de mégis, az a napról-napra való termelés, jó és selejtes termék elvégre is unottá, közönyössé lesz az olvasó előtt, és innen van az, hogy közönségünk irtózik a könyvektől, még jobban azok megvásárlásától.

Nagyon sok előkelő helyre mehetünk be, a hol könyves szekrény, vagy a szalonban egy néhány diszkötésű könyv — nincs. Nincs pedig, mert a családfő ezt felesleges luxusnak találja, és ha a kedves feleség, vagy a felpótt leányok olvasni akarnak, ott van a kaszinó könyvtára, majd kerül onnét olvasni való annyi, hogy egy-két tél elegendő a megünására. A rendszertelenül üzött össze-vissza való olvasás teremti meg az idegességet, és növeli idővel az unalmat, midőn már semmi se jó, semmi sem új.

Vannak azonban kivételek, a hol igenis, ott találjuk a szalonban a maga helyén a diszkötésű Petőfi mellett Madách műveit és Zilahi Ágnes szakácskönyvét.

hanem ha szemügyre vesszük azoknak a könyveknek származási idejét, úgy találjuk, hogy körülbelül akkor kerültek a házhoz, mikor ő nagysága még csak kisasszony volt, s mostani férje még akkor vőlegénye. Ezekre a boldog időkre emlékeztetnek azok a diszkötésű könyvek, mikor egymást lepték meg velük egy-egy név-, vagy születésnap alkalmából.

Bizony kénytelenek vagyunk konstataálni, hogy Magyarországon nincs kedve ugyszólván senkinek sem könyvet vásárolni, következésképp legrosszabb sorsa azoknak az író embereknek lenne, a kik mindenféle komoly és szórakoztató dolgok megírásával foglalkoznak, persze, ha nem volnának hírlapok. Ezek aztán jó pénzért megveszik az író szellemi termékét és betálatják az előfizetőknek, a kik igen természetesen, másodsor, ha netalán a szerzőnek egy jó órában kedve kerekednék ujólag kiadni, még pedig könyv alakjában, nem igen olvassák el a különben jeles dolgozatot, annál kevésbé veszik meg.

Következésképp manapság már majdnem a vakmerőséggel határos az, hogy magyar író könyvre hirdessen előfizetést; még utólagos fizetés mellett sem kell az ma már senkinek. Pedig hát ez nem jól van így. A hírlapok elkallódnak, míg a jó könyvek megmaradnak, és nekünk, maroknyi magyar népnek, a népek nagy tengerében csak úgy van maradásunk, ha erős nemzeti érzelmek hatja át minden egyes honfi és honleány kebelét, a mit csakis virágozó

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Sördal.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Mióta Palágyi egy-egy aranyat fizetget pályadíjjal minden egyes ujonnan csinált magyar szóért, mely hivatva van az eddig használt idegent kiszorítani, valóságos kereset-ággá lett író mesterlegények és műkedvelő írók közt a szócsinálás. A legutóbbi alkalommal a többek közt erre a franciából ideojtott szóra: kuplé, — kellett helyes magyar szót csinálni.

Beérkezett vagy százféle ajánlat, Palágyiék azonban Déri Gyula szállitmányát, azaz javaslatát fogadták el, mely a kuplé helyett a sördal kifejezést ajánlja. Diktum-faktum, ezt megfelelőnek találták és az egy darab cs. és kir. aranyat Dérinek kifizették. (Nem urazom én Déri Gyulát itt a vonal alatt, mert bizony még meg talál haragudni.)

Nem régiben közöltük volt e jutalmazott szavak jegyzékét a „Jelenkor“ című folyóirat után, a miből beláthatta a közönség, hogy az egyes nyelvújítók a sok jó közt badarabbnál badarabb szavakat alkottak. La-

punk egyik sok idővel rendelkező barátja érdekes levelet állított össze a „Jelenkor“ által elfogadott szavakról, melyet a nélkül, hogy felvett témánkat alterálná, sietünk e helyütt közre adni A levél így hangzik:

„Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy legutóbbi élményemről rövid pár sorral értesíthessem.

Tegnap kedvesemnek a végottba (bazar) adtam légyottot, hogy onnan együtt menjünk el a borházba sördalokat (couplé) hallgatni. Oh! mily jól esett bohókás (barok) zsidó fajszólas (jargon) mellett az alpári (triviális) élceket hallani, nincs az a nagyház, mely kapta szerű (schablon) ne volna az ott felállított eszerlítő (panorama) berendezéséhez képest; hol nemcsak délibábo (illuzórius), de valódi élvezetek átsugallása (suggestió) is megy végbe.

Ajánlom tehát, ha valamely küszbelépés (incidens) nem akadályozza, a fülkés házban (pavillon) elhelyezett fentemlitett borház meglátogatását. Megállapíthatom (constatál), hogy lo-

pott mondás (plagium) törtirírimje (refrain) nem fogja füleit megütöni, mert a tájékoztató (programm) minden számán a tényszerűség (realitas) ismérv-bélyegzője (prognosticon) megérezik.

Biztosíthatom, hogy a látottak és hallottak volt már (precedens) nélkül állanak és a költségek miatt sebjje sem fog tulajagos hiánylatban (deficit) szenvedni.

Pécs, 1896. július 10.

Kiváló tisztelettel

Ns. JELENKORI PURIFFI KÁLLÓ
 füstfaragó mester.“

Nekünk magyaroknak eddig csak borsdalaink voltak; de mivel fölfedeződött a sördal, Szinnyey bácsi szerint Magyarországon élő 42.685 poeta valamennyi sördalokkal fogja elhalmozni a redakciókat, a melyben astán oly konkurrencia fog kifejlődni, hogy a szerkesztőség tagjai egy-egy papirkosárba szánt verssel fogják fizetni az elfogyasztott söröket a vendéglősöknek.

A német diákok kneipolása fog meghonosodni nálunk a hagyományos 11 §-al,

nemzeti irodalommal lehet elérni és fenntartani.

Küzdelmek közt ez az erős nemzeti érzés kölcsönöz erőt, miként Anteusnak a föld, és ha irodalmunk dekadenciában van, annak nemcsak társadalmunk, de mindennemű intézményünk kárát vallja. Az immár közönynyé fajult nembánomság szüli aztán azt, hogy a legjobb akarat és igyekezet sem képes valami nagyot alkotni, és a legnagyobb langész is kénytelen elveszni a szürke sablonszerűségben, melyből pedig ha kiválnék, úgy tündöklő vezércsilag, világító fátyla lehetne a nemzeti ügy borongós égboltozatán.

Nem kell valami messze mennünk, hogy reámutathassunk arra a végtelen közönyre, melylyel lépten-nyomon találkoznunk kell, ha egy irodalmi mű pártolására kérjük föl azt a közönséget, melylyel lapunk utján naponta találkozunk. Itt van a Várady Ferenc kollegánk esete, a ki vállalkozott, hogy évek hosszú munkájának gyümölcsét, Baranyavármegye monografiáját kiadja és dacára annak, hogy a tisztességes és megengedett reklamnak minden eszközét fölhasználta, ajánlotta maga, ajánlatta hivatalosan és tekintélyek által és mégis — szégyen megmondani — a mintegy 15.000 frtba kerülő műre nem akadt több, mint 150, mondd: egyszázötven előfizető. Vagyis könnyen kiszámítható, hogy szerzőnek mennyibe kerül, a miért egy előfizetőjét ellátja azzal a nagyobb szabású munkával, a melyre különben kötelezve van, a kitől az előfizetési pénzt fölvette.

Rá fog fizetni, az kétségtelen, dacára a megyei és városi hivatalos támogatásnak. Midőn tehát reá mutatunk erre a szomorú jelenségre, csak kötelességünk teljesítjük, midőn kérve kérjük a mi igen tisztelt közönségünket, hogy legalább azokat tüntesse ki támogatásával, a kiket ő is érdemeseknek tart erre; mert bizony ha ez a közöny még tovább is így tart: kötéllel sem lehet fogni író embert, a ki reá adná a fejét valamely munka véghez vitelére, marad mint volt, hogy az író kénytelen

készülnek receptek sörivők számára, 12 pohárban állapítva meg egy egészséges rendszeres gyomor hordképességét, a sörkultusz el fog terjedni a nép közt ebben a filloxerás világban; és mire ujjalag lesz borunk bőven, akkor majd drága pénzen kell szerződtetni Tyrtusokat, a kik ismét a hámozott szőlőről zengedeznek dythirambokat.

A Gambrinus irodalom pedig óriási arányokban fog kifejlődni, a különféle csengő rímekbe szedett sördalokon kívül értekezések íródnak a sör mindenféle nemeiről, a színéről, a sör mythológiájáról, el nem maradhatván az ugynevezett sör-statisztika, a mely kimutatja, hogy míg Bajorországban évenként minden egyes főre 1200 liter sör jut, addig Magyarországon átlag 30 liter. Bizony, a hatás minden eszközeivel kell dolgozniok sörgyárosainknak, hogy a mi népünk csak némileg is megközelítse a bajorországi sörfogyasztást.

Közel egy évtizede hazánkban is nagy kiterjedést vett a sörfőző ipar, és úgy a fővárosban, mint a vidéken egyre szaporodnak a legmodernebb berendezésű sörfőződékek. Mi reánk, pécsiakra éppen három esik belőlük, és annyi sört főznek bennük, hogy a város 36 ezernyi lakosa nem képes elfogyasztani, hanem jut belőle az egész vármegyének,

napszámosnak beállani a zsurnalisztika szolgálatába, mely abszorbeálja testét, lelkét, idejét és e mellett nem ér reá nagyokat alkotni, a minek végelemzésében maga a közönség, a nemzet egyeteme vallja a kárát.

* Lánccáról leoldott fakutya.

A néppártnak Pécsen, nyilvánosság kizárásával megjelenő organuma eddigelé oly csendes volt, akár Fiume mellett a tenger. Azt sem tudta senki voltaképpen, hogy van a világon. De mindez megváltozott vasárnap óta, leoldották gazdái, mint másutt is, lánccáról a kutyát és egyenesen nekünk uszították; a miért volt bátorságunk megmondani az igazat. Védekezésre gondoltunk eleinte, de midőn láttuk, hogy az a dühösnek látszó isten teremtménye csak fából van és csupán fölbuszó gépezet által cselekszi végig azokat a sületlenségeket és otrombaságokat, hagyjuk utjára: majd neki vágódik a falnak és ezzel eljátszotta kisedet játékait. Természetesen a minapában a néppárttól irtakat utolsó szőig fentartjuk és nem akadályoz bennünket egyáltalában az a főmedvény, melyet ez a néppárti benyomtatott papiros jónak látott kibocsátani, hogy máskor is meg ne mondjuk az igazat. Ugy látszik, annál a bizonyos lapnál rágalmozási kátét akarnak szerkeszteni kezdő rágalmozók számára. Mindenesetre szép törekvés, mely teljes méltánylásra fog találni abban a pártban, hol mindannyiszor keservesen felzúsznának, valahányszor a tyukszemőkre lépnek. Hogy ez a káté milyen jól kezdődik, a „P. K.” tegnapi számának nagybetűs főmedvényéből szemelvényül adjuk a következő szavakat:

ádáz
bomlott
bemocskolás
beszermélyezés
durva
káromlás
kiköpdös
kiméletlen
lealacsonyítás
legyalázás
megvetés
ocsmány
piszkos
pöff-szkezdő
pökhendi
vakmerő.

Bácskának, Somogynak, Szlavóniának, sőt még Boszniának is.

Hogy a három helybeli sörgyár közül melyikben gyártanak legjobban izlő sört, ezt mindenki határozza meg maga; aki Hánzi mentes sört szokott kapni a maga rendszeres sörivő helyén, az lelkesedni tud bármilyen sörért, fő az, hogy a sör jó hideg legyen és a mint mondani szokták, itassa magát.

Nem így az igazi sörivők, a kik úgy szólván specialiták a sörök jóságának meghatározásában. Ezek a jól táplált uri emberek nagyon válogatósak és csak olyan helyre térnek be, a hol a kiszolgált sör izlésüknek minden tekintetben megfelel.

Az új sörgyár produktuma világos, kellemes ízű, és általában könnyű sörnek tartják; a Hirschfeld-féle gyártmány a nehezebb fajtahoz tartozik, színe sokkal sötétebb és elég belőle — félannyi, mint az előbbiből. Mindkettő előnyeit egyesíti magában a régi Scholtz Antal és fia cég készítménye, az innét származó sör a szó teljes értelmében sör, könnyű, vég nélkül itatja magát és mégis csakhamar elérkezik az a pont, hogy a benne pezsgő szén-sav és szesztartalom a főbe száll, megmutatván kezdő sörivőknek, hogy elég.

Nem tudjuk, hogy a többi helybeli sör

Nos, ennyi a kezdet, ilyen eszközökkel dolgozik az a szent ügyet szolgáló lap, a mely hivatva van propagandát csinálni. Nem követjük erre a térre, mert a ki sárral dobál, tudvalevőleg a saját keszeit is besározza. Miután pedig az a lap egyetlen állításunkat érdemileg meg nem cáfolta, nincs okunk vele polemikába állani, mert régi igazmondás, hogy okos nem haligat bolondra.

H i r e k.

Pécs, 1896. július 10.

Recept

házasulandó fiatal emberek számára.

Nősülni óhajtasz, barátom?
Nősülj — eh erre én is vágyom!
De jól megfontold ám a dolgot,
Nehogy szaporodjék a gondod . . .

Mert hát a mézes hét csak mézes,
A többi, mint vén leány, szeszélyes;
Ma még örül; holnapra kelve,
Szeme fájó könnyel van telve.

És még csak hagyján, ha a párod
Nyitva tartja a pénzes zsákok;
De ha ez is hiányzik, akkor
Lepipálnak, le, számtalanszor.

Ma egy kalap kell, de modern ám!
(Mert megszólnak könnyen az utcán)
Holnap fecher (Stuart) parapli;
Mi nélkül egy nő nulla, semmi.

Holnapután ruhára kelme,
Diszitésül két mázsa csipke;
Azután egy tucat kamásli;
Lehessen mibe' válogatni

Keztyű, mándli, a legjavából;
Míhez ha egy anyósa is járul.
Elmerenghetsz a bolti számlán,
Szerelmednek tört omladékan.

Ha ezt nem így teszed, de másképp!
Akkor futhatsz, a merre látsz még,
Mert a házasság fürgetegje
Villámgyorsan sujt a fejedre.

Mucusnak hivod feleséged,
Arculcsapja — ha van — cseléded.
Téged átkoz . . . meghitt barátja
Pénzzavarod szemedre hányja.

rööknek van e, de Scholtz Gyula birtokában temérdek sördalt láttunk, perasse, Germánia ékes nyelvén. Ezután fog még csak az ideje elkövetkezni, hogy magyar nyelven énekeljék meg a sört, illetve olyan dalokat gyártsanak verscsináló polgártársaink, melyek sörivás mellett énekelhetők, vagyis a szó teljes értelmében sördalok legyenek.

Nem kell ide ódai szárnyalás, elegendő lesz egy-egy jó adomának egyszerűen verssekbe való foglalása; körülbelül olyaténformán, mint mikor Dezséry énekelte az . . . „alászlóga!” . . . vagy „pedig az ujságban volt bent” . . . refrainü kup . . . pardon . . . sördalt.

Ha aztán divatba jönnek ezek a sördalok, a poézis is népszerűsítettik. Frakkos és nem frakkos piucérek versben fogják a belépő vendéget üdvözölni, versikéikkel — egy-egy pajkos kis sördallal — ellátott kancsóknak, vagy poharakban fogják kiszolgálni a mindig frissen csapolt sört, sőt maguk a vendéglősök is verses plakátokkal csalogatják a vendégeket, mint azt különben évekként azelőtt egy pécsi vendéglős már meg is cselekedte. Ennek hirdeteményén a többi közt a következő állott:

A bak-sörnek nincsen párja,
Izleld meg csak, hogy átjárja

Igen; ez így van, így manapság,
Kik nem hiszik, megpróbálhatják.
A nő csak addig jó — szemérmes,
Míg a férfi nem viszi férjhez.

Ha elvitte, oh dőre fátum!
Mehetsz pokolba, in legátum.
Kora reggel, délben meg este,
Mint az orsó, pereg a nyelve.

Csittog csattog; ha úgy akarja,
Tajtpipád is utcára dobja —
Hallgatnod kell a ha ezt kiállod
Szó nélkül vidd haza a párod.

Igen; de én, kedves barátom,
Nőstüni bár magam is vágyom
Est majd csak akkor hajtom végre —
Ha nyelv hiján lesz Éva népe.

Kis legény.

Naptrend 1896. július 11-én.

Naptár: szombat, jul. 11. — Róm. kath.:
Péter és Pál. — Zsidó: 8. Matoth. — Nap két 8
óra 59 perckor; — nyugszik 7 óra 38 perckor.
Hold két reggel 4 óra 13 perckor; — nyugszik este
8 óra 24 perckor.

Időjárás: hőmérősklet 28 Celsius fok meleg,
légnyomás 764. Kikötés a központi meteorológiai
intézet jelzése szerint: változó felhőzet és meleg idő
várható.

Zselnay-gyári munkások mulatsága a sörcsar-
nokban este 8 órakor.

— **(Bányásziskola.)** A Bányatele-
pen létesítendő bányásziskolára nézve, melyet
a városi közgyűlés még múlt évi április 29-én
elhatározott hozzájárulásával támogatni, ma
érkezett le a város tanácsához a pénzügyi
miniszter leirata, melyben föl hívja a város
közönségét, hogy a nevezett iskola céljaira
telajánlott tanépületre, valamint a tanári és
szolgai lakásra vonatkozó tervet és költség-
vetést mielőbb készíttesse el és mutassa be;
továbbá f. évi augusztus 20-ig a város kö-
zönsége hozzon újabb közgyűlési határozatot
a tervezett építkezések foganatosítására nézve
és ugyancsak a jelzett időpontig eszközölje
ki a hozandó közgyűlési határozatnak bel-
ügyminiszteri jóváhagyását, miután a pénz-
ügyminiszter az iskolát már a f. év szeptem-
ber elején meg akarja nyitni és igen termé-

Fisom isz torokdat.

Elbűvöli valódat;

Es Gambrius csoda-nedve,

Mert rejlik benne pezsgő kedve.

Nem is lesz rossz, a kedélyesség ter-
jedni fog majd majd a poésis közvetítésével,
és ebből a sörháztulajdonosoknak, valamint
a sörgyárosoknak lesz a legtöbb haszna.
Felvirrad a poétákra ujjal az aranykor,
fix fizetéssel nyernek majd alkalmazást jó,
jobb és legjobb firmáknál, kellő mennyiségű
sör-konvenció mellett pompásan kihishatnak,
és nem lesz más dolguk, mint folytonosan
csak sör dalokat termelni, ami talán kü-
lönb foglalkozás lesz, mint a világfájdalmas
költséget.

Amtan bácsi tehát jövőre nem a re-
dakciókat fogja boldogítani költeményeivel,
melyeket kellőleg honorálni úgy sem képes
egyik lap sem, hanem beszegődik valamelyik
sörgyárosos és gyártja ő is a sördalokat
nagyban és kicsinyben.

A jövő poétái pedig szobrot állítanak
annak a jeles férfinak, aki föl találta a ma-
gyar sördalt, kinek neve a késő századokban
is élni fog, élni fog a sör-mythológiában, a
míg csak sör lesz a világon.

Sebtí-Ben.

szetesen a tanerőket is kinevezni. Mint hogy
D. G. Társasággal fennálló egység sze-
rint az első évben ideiglenesen a társaság ad
helyet az iskolának, az évre nézve a város
nincs obligóban; a jövő évre azonban már
készzen állhat az új iskola.

— **(Kerékpár versenyek.)** Mint
lapunkban már eleve közöltük, a pécsi
Bicycle Club f. hó 19-én tartja saját verseny-
pályáján második nagy pályaversenyét. A
versenyen lesz cukrássza és sörpavillon is.
Jegyek ára a versenyre a következő: Paholy-
ülés 6 frt; tribün-jegy 1—3. sorban 1 frt
50 kr., 4—7. sorban 1 frt; Pásepartout
1 korona; állóhely a pálya belsején 30 kr.
Jegyek előre válthatók Tausz Vilmosné
kereskedésében.

— **(Sport.)** Lauber Rudolf és Vi-
nya Aladár, a „Pécsi Biciikli-Klub“ tagjai,
kik 5 nappal eselőtt indultak el per pedes
apostolorum Siófokra, — mint lapunknak
jelentik — ma délben kezdik meg a gyalog-
olást haza felé, hova szombat este akarnak
megérkezni. Lauber Viktor és Kiss Ernő,
a „Pécsi Biciikli Klub“ tagjai pedig szombat
este indulnak el keréken Münchenbe. Aussee-
ban Kiss József főreáliskolai tanár is csat-
lakozik hozzájuk.

— **(Mégmart ember.)** Kraft Fe-
renc napssámot, a kit tegnap hajnalban —
mint irtuk is — a Kossuth-utcán egy kóbor
kutya megmart, a tiszti orvos véleménye
folytán ma a budapesti Pasteur-intézetbe vi-
szik fel, hogy ott beoltsák, mert igen gyanus,
hogy a kóbor kutya veszett volt. Különben
magát est a veszedelmes állatot még ma sem
találták meg seppen ezért óva figyelmeztetjük
az obtartó gazdákat, hogy obeiket ne hagy-
ják az utcára menni, nehogy elkóboroljanak
és valamire megmarja azokat is és a kóbor
a legnagyobb valószínűség szerint veszett
kutya. A beállott nyári melegek folytán kü-
lönben nem lehet eléggé ajánlani a kutyákra
való gondos felügyeletet.

— **(Polgári fiúiskola — Pécssett.)**
Bár a múlt évben kiválta kinalta a kormány
Pécs városának az állami polgári fiúiskolát,
csupán helyiséget kért a számára, de hát a
mi uraink ott a terony alatt nem látnak to-
vább az orruknál, és nem tettek semminemű
intézkedéseket. Így tehát az iskolából nem
lett semmi, és most magán polgári fiúiskola
létesítésére kapott engedélyt Kondor Béla, az
kereskedelmi középiskola tulajdonos igaz-
gatója. Az új iskola már f. évi szeptember
1-én megnyílik és pedig az első osztálytal,
mely fokozatosan négy osztályvá fog kifej-
lesztetni.

— **(A szociáldemokraták és a
választások.)** A budapesti szociál-demo-
krata párt tegnapelőtt értekesletet tartott,
melyen elhatározta, hogy több kerületben
fog jelöltet állítani. A jelöléssel okvetlen
megpróbálkoznak: a többek közt Pécssett is.
Jelöltekül kikiáltották: Pollák Illést, Murá-
nyi Elemért, Bokányi Dessót, K. Szabó Jó-
zsefet, Pfeiffer Sándort és Zalkay Lajost. De
hogy ezek közül kit léptetnek fel Pécssett,
vagy egyáltalán léptetnek-e fel valakit, azt
még maguk sem tudják.

— **(A szállí gyilkosság)** ismeret-
len tettesét még mindig lázas buzgósággal

keresi a csendőrség. Buzgóságát folyton táp-
lálják a fel felmerülő gyanuk; legújabbán
egy csavargót keresnek, kinek nevét nem
tudják, ki azonban a gyilkosság napján Saill-
ban tartoskodott a asóta eltűnt. Ha majd es
is valami ártatlan „Gábor bácsinak“ bizonyul
végre, rá fognak térni arra, hogy a gyilkos-
ságot csakugyan kolompár cigányok követ-
ték el, kiknek keze munkájára vall a gyil-
kolás kegyetlen módja.

— **(Kántortanítók nyugdíj-
ügye.)** Az ágostai hitvallású evangélikus
tanítótestületnek Budapesten tartott nagy-
gyűlésén tegnap Polgár József tolna-hideg-
kúti igazg. tanító a kántortanítók sérelmes
nyugdíj-ügyét ismertette. Előadta, hogy a
tanítói fizetések felvételére kirendelt köziga-
gatási közegek nem egyöntetűen járnak el;
míg egy részük csak a fizetés felét minősíti
tanítóinak, a minék következménye az, hogy
csak a fizetés fele tudatik be a nyugdíjalapba,
mások a stóla kivételével az egész fizetést
annak tekintik. A nyugdíjak folyósításánál
is annyi az önkényesség, hogy sok szerény
kántortanító agg korára a legnagyobb nyo-
mornak van kitéve. E kérdésben Polgár a
vallás- és közoktatásügyi miniszterhez inté-
zendő emlékiratot olvasott fel, annak elfoga-
dását kérve. A gyűlés a javaslatot a központi
bizottsághoz utasította, de az orvoelás esük-
ségét határozatilag kimondotta.

— **(Halálhír.)** Özv. Cserta Ig-
nácné assz. Bedőcs Teréz ma reggel életé-
nek 46 ik évében elhunyt. Temetése vasár-
nap délután 3 órakor lesz a kaposvári utca
40. szám alatti a gyászházban a badai kül-
városi közsejkertben. Lelkiüdveért a mise-
áldozatot, hétfőn reggel 9 órakor mutatják
be a belvárosi templomban.

— **(Tolvaj lakatoslegény.)** Mar-
ton Lajos, szeged-berececsi-estületű, hu-
szonkétéves lakatoslegény a munkaadóját
meglopta. A lopás elkövetése után nem várta,
míg tettét felfedezik és őt magát a rendőrség
keszébe adják, hanem fogta magát, megsző-
kött. Perese, hiába keresték; nem találták fel
mindes igeig sehol a most elrendelték ország-
gos körűstetését. Ha valahol kére körül,
átadják a törvényszéknek a a lopás büntet-
téért vonja majd felelősségre a tolvaj laka-
toslegényt.

— **(Csaló kocsislegény.)** Kallin-
ger István szállító, megbízottja ma délelőtt
150 frt értékű utalványokat váltott be a
vasutnál Est látta Kallinger kocsisa, a kit
Spondrecht Sándor néven ismernek a
csalódkönyve után a elment ma délben a
megbízottos, asszal, hogy Kallinger kéreti,
adjon át a kiváltott pénzről 120 frtot, mert
abból fizetéseket akar eszközölni. A kocsis
kocsival ment oda a megbízottos a így az
minden gyanu nélkül átadta neki a kért
összeget. Ezzel astán a kocsis, elhagyván
a kocsit, lovakat a még a kocsin lévő kabátját
is, — megszőkött a es ideig nem volt feltalál-
ható. A rendőrség folytatja a nyomozást a
csaló kocsis kézrekerítése végett.

— **(Öngyilkos tisztiszolga.)** Ma
hajnalban a Scitovány-tér lakóit egy fegyver-
durrulás savarta fel nyugalmukból. A lövés
saja a tér egyik emeletes házából hallatszott,
bol Zurna Károly vezérőrnagy lakik. A

házbeliek a lövést hallván, nyomban oda-siettek Horváth Gyula tisztiszolga szobájához s annak ajtaját benyitván, megértették a lövés keletkezésének okát. A szolga átlőtt fejjel ott feküdt a szoba közepén s mellette hevert a még mindig füstölő szolgálati fegyvere, melyből a lövést maga ellen irányította s olyan jól talált, hogy nyomban átlőtt fejjel zuhant le a padlózatra s még abban a percben meghalt. Az öngyilkosságról azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, de a kisető tisztiorvos már csak a beállott halált konstataálta s a rendőrségnek más dolga nem volt, csak az öngyilkosnak a katonai kórház halottaskamrájába való szállítása iránt intézkedni. A halálhozó golyó az öngyilkos bal halántékán ment be és hátul a fején keresztül törve a szoba tetőzetén akadott meg, a hol meg is találták. Az öngyilkos Zalamegyébe való volt s a legnagyobb valószínűség szerint betegsége kergette a halálba. Temetése holnap lesz a katonai kórhásból a szigetvárosi alsó temetőben. Öngyilkosságáról szüleit táviratilag értesítették.

— **(Kérés az anyakönyvvezető.)** A belügyminiszter egy alkalommal körrendeletben hívta fel az összes közigazgatási bizottságokat, hogy anyakönyvvezetői helyettesi állásra alkalmas egyéneket minél nagyobb számban hozzon javaslatba. Ezen felhívásnak azonban az egyes közig. bizottságok nem tettek oly mérvben eleget, a mint az, az anyakönyvvezetés akadálytalan menetének érdekében kívánatos lett volna. Ennélfogva újból felhívja az összes, köztük a baranyamegyei közig. bizottságot is, hogy a mennyiben a megye területén még elegendő anyakönyvvezető helyettes kinevezve nem volna, az egyes anyakönyvi kerületekre nézve abban a mértékben, a mint alkalmas egyének találhatók esetéről-esetre terjedősen eléje további javaslatokat mindaddig, míg anyakönyvvezető helyettesekkel valamennyi anyakönyvi kerület ellátva nem lesz.

— **(Behajtott lovak.)** Az éjjel egy óra tájban a rendőrséget az Indóház-utcában két gazdátlan lóra talált, melyeket aztán behajtott a rendőrségre, a hol a városháza udvarán vették őket őrizet alá. Ott azonban nem sokáig búcsúltak a gazdájuk után a szegény párák, mert három óra tájban csak beállított a rendőrbiztoshoz egy megrémült atyafi, hogy — ellopták a lovait. Nagy vala astán az ő öröme, mikor kitünt, hogy a lovakat a rendőrséget — nem ellopta — hanem behajtotta a városházára, melynek udvaráról aztán, kellő igazolás mellett, a gazda át is vette és elhajtotta őket.

— **(Udvarunkban liba gágog.)** Ez a divatos nóta három nap óta a torony alatt. Igen, mert tény és valóság az, hogy a városháza udvarában három nap óta három gazdátlan lud lézeng, melyeket kint a mezőszél-utcában találtak s mint gazdátlan tárgyakat, átadták őket a rendőrségnek. A három lud gazdája jelentkezzék értők a rendőrkapitányságnál és vegye át a gágogó jószágokat, hogy ne legyen oka senkinek a torony alatt azt dalolni, hogy „udvarunkban liba gágog.“

— **(Eltűnt fia.)** Kis István, somogy-endrédi születésű, tizenkétéves fiu meguntta a szolgálatot, a minek keserűségébe

ilyen fiatalon bele kellett kóstolnia s azon törte már hónapok óta a fejét, hogy mikép segítsen a során. Végre arra határozta el magát, hogy megszökik a szolgálatadójától és ez elhatározását végre is hajtotta. Senkinek se szólt semmit; csak összepakkolta a kis ruhaneműjét az este a reggelre kelve a gazdája nem találta sehol. Hogy a fiu merre mehetett, még csak nem is gyanítják s ezért, mivel úgy sincs rá remény, hogy jószántából visszatérjen a gazdájához, körözik s ha elfogják, úgy fogják hazatoloncolni.

— **(Póruházi szöktető.)** Egy elvert ember állított ma be a rendőrségre. Furcsa históriát mesélt ott el, a melyre világosságot deríteni a rendőrség feladata lesz. Szól pedig a história akkép, hogy hőstünkbe szerelmes egy leányzó, a ki a szolgálati helyén nem akar megmaradni, hanem szökni akar onnan; szökni a szive választottjával. Az éjszaka meg is próbálták a szökést, de a leányszóval egy háznál szolgáló kocsis észrevette őket és alaposan elagyabugyalta a szöktető lovat, a leányt pedig szépen visszavezette a cselédszobába. A póruházi szöktetőt most csak az bántja, hogy szerelme nem sietett a segítségére s azon gyanakszik, nem-e előre kieselt dolog volt a megverése. A rendőrség a vizsgálatot folytatja a furcsa ügyben.

— **(Keresnek egy leányt.)** Keresnek egy leányt a rendőrök. Keresik, hogy ha valahol megtalálják, megnyugtathassák az érte aggódó édes anyját, hogy a lányának nincs semmi baja és csak világot járni indult el a falujából, Letenyéről, a hová való. Tóth Lajosné Pusztai Mária tizenöt éves Mari nevű leánya ez a keresett leány, a kiről napok óta nem lehet tudni, hogy hol van. Hazuról minden szó nélkül elment s azóta nemcsak, hogy vissza nem tért, de még életjelt sem adott magáról. Most a rendőrség keresi az eltűnt leányt; a ki különben igen nagy hajlandóságot mutatott mindig az otthonából való eltávozására s valószínűleg ennek engedelmességgel kóborol most is valamerre.

— **(Haladó község.)** Van egy kies fekvésű község a Duna és Dráva szögletében, a mely egy pár éve nagyon rohamosan épül és halad kitűzött célja felé. Ez a község Baranya-Monostor. Ugyanis 1885. évben épült 6000 frt. költséggel egy modern stílusú népi iskola két tanteremmel, mely párját ritkítja a megyében. Azután egy pár évre rá a plébánia lakot alakították át szépen. Most két éve hogy nagy községgé alakult át és ennek megfelelőleg tavaly 10.000 frtnyi költséggel egy jegyzői lakot építettek, mely méltán palotának is beillik s annak nevezhető, mert ilyen kényelemmel berendezett jegyzői lak mint ez, nincs a megyében. Az ideai millenniumi évben elhatározta a buzgó község, hogy a már megrepedezett templomát is kijavítja 2500 frt. költséggel, amely összeghez minden birtokos egyenlően járul, jövőre pedig a gazdagabbak saját költségükön kifestetik és új célszerű padokat csináltatnak. Most nem régen nyílt egy nagy borkereskedés is a községben, mi már régen érzett hiányt van hivatva pótolni, mert ilyenre e környéken, hol annyi jó siller és fehér bor terem, szükség is van. Az idén annyi bortermésre van kilátás, amilyen már

régen nem volt. Szerencsések ezek, mert itt a filloxera még nem kezdte meg üldöklő munkáját. Újabbán a községi előljáróság elhatározta, hogy a roskadozó nagyvendéglőt át fogja alakítani, miután az a jelen állapotában közveszély nélkül nem használható. Legújabbán pedig Monostor nagyközség vásártérért is folyamodott, mely leginkább más városaink és benteseinknek lesz nagyon kényelmes, amennyiben a vásártér közvetlen a vasuti állomás mellett lesz s így könnyű szerrel utazhatnak napjában négy-szer oda és ide. Bar.-Monostornak mint az akadályokat leküzdő, törekvő községnek igen szép jövőt lehet jósolni, bár hogy a hivatalokat nem oda tették át, mely kies fekvésénél és egészséges viszonyainál fogva sokkal alkalmasabb ilyenek elhelyezésére, mint pl. Dárda, mely posványos, visárnak gyakran kitett község nélküli mindazon természetadta előnyök, melyekkel Monostor ékeskedik. A község továbbá hatalmas fellendülést fog nyerni a most tervbe vett vasuti hálózattal, mely a Pécs—Eszéki vasuti vonalon kívül Bar.-Monostort Barcs-Siklós-Szegszárd és Mohácssal köti össze. Így Monostor ezáltal valóságos vasuti gócponttá fog kiemelkedni más községek közül. E község rohamos haladását, épülését és magyarosodását az ottani plébános, jegyző és két derék tanító hivatásos ügybuzgóságának köszönheti, mert ezek a népnek méltó előharcosai kiképeztetésük és jövő boldogulásuk fejlesztése tekintetében.

— **(Azok a jó falusiak.)** Szomorú dolog esett meg a szegény K. Lizivel, egyik közeli faluban. Valamelyik vidéki gyárban, a hol sokadmagával fonta naphosszat a lent és juttát, megkapta a trachomát, ezt a csunya, ragadós szembetegséget. Hazajött falujába és az orvos kezelése alá került. Az orvos, hiven az eléje szabott rendeletekhez, az esetet vörös levelező lapon tudomására hozta a szolgabíróságnak, meg a községi bírónak. A bíró — oh áldott közigazgatás! — kiadta a kisbírónak, a kisbíró, — mit tehetett volna más? — elvitte az inficiált házhoz és illendő komolysággal tudtára adta szülőknak, hogy imhol a jelentés, a Lizinek ragadós baja van, tehát senki hozzá ne közeledjék, és ő sem mutakozzék idegen házban: „weil d' Lizi hat die Dragoner-Krankheit . . .“ Nem tellett bele három nap s már az egész falu suttozta, tárgyalta és konstataálta nagy fejcsóválások közt, hogy a K. Lizi „hat die Dragoner-Krankheit . . .“ A Lizi igen szép, fiatal leányzó; abban az vidéki gyárvárosban pedig talán véletlenül éppen állomásosnak dragonyosok: hát könnyű elképzelni, mivel gyanúsították a jó falusiak szegény Lizit. Az orvos, kire az egész kellemetlen ügy ódiuma háromlott, hiába tanuskodott mindenfelé a meghurcolt ártatlanság mellett, Lizinek nem volt otthon maradása többé . . . Az asszonynépség pedig azóta, — ha véletlenül szembajba esik, még a háza tájkát is kerüli a doktornak.

— **(A felstült vigéc.)** Életfi Árpád nagyban vadászása a biztosítási „jelölteket.“ Többi között a cim- és lakjegyzékből kiböngészett valami Kovács nevű urat is. A lakására siet, de csak az asszonyt találja ott.

— Bocsánat, mondja, a mint belép. Beszélhetnék Kovács urral?

— Az urammal? Kérde az asszony. Igen sajnálom, de . . .

— Oh kérem, egyelőre nem baj. Sőt jobb szeretem, ha előbb a ház urasszonyával beszélhetek, ha őt tehetem emberbaráti törekvéseim — pardon — szövetségesevé. Van szerencsém magamat bemutatni. Én vagyok az első hazai és külföldi általános élet- és kölcsönös hivatalnokbiztosító társaság képviselője . . .

— Ah . . .

— Igenis. És kérem, velem együtt tessék férje urára behatni, hogy minél hamarabb belépjen áldásosan működő társulatunkba. Prospektusaink . . .

— Köszönöm uram . . . az én édes férjem . . .

— Az ön férje szállító. Életmódja tehát meglehetősen nyugtalan, izgatott . . .

— Tévedni tetszik, az én férjem . . .

— Nyugodtan él! Épen ez a baj. A nyugalom! Ülő életmód, vérmegsűrűsödés, gutatás . . . Kovács ur bizonyosan hizásra is hajlik . . .

— Igen, azelőtt így volt, de most . . .

— Most megint lefogy? Rossz, nagyon rossz jel, rendetlen táplálkozás, emésztési zavarok . . .

— Kérem szépen, erről szó sincs . . .

— Bocsnat, ha nem így van, annál jobb. A rendesen élő szolid emberek jobban megértik a humanus törekvéseket. Ugy-e, nagyságos asszonyom, önnek is nagy befolyása van rá? . . .

— Befolyásom? Sajnos . . .

— Nem úgy van? Férje ura talán ellentmondásra hajlik? . . .

— Dehogy! Egy cseppet sem . . .

— Ugy a mienk lesz. Segítsen nekem, nagyságos asszonyom. Gondolja meg, a leg-

fontosabb érdeke ez önnek is, a gyermekei nek is . . .

— Oh, mily szívesen látnám, ha az ön Ferim . . .

— . . . Biztosítaná magát, ugy-e? De hát mi akadály van még, ha ön barátja az eszmének. A mit az asszonyok akarnak, azt az isten is akarja!

— Oh, mily szépen beszél ön uram. De hát lehetetlen, tisztára lehetetlen mert . . .

— . . . Mert? Mert? . . .

— . . . No mert az ön drága uram épp most három hónapja halt meg.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

T a n ú g y.

(Az inasok és az iskola. Most, hogy szünetelnek az iskolák, nem lesz érdektelen felemlíteni az inasiskola sok misériái közül egyet. Tulajdonképpen inasiskoláról kellene szólni, de nem, nem lehet olyan könnyen egyesíteni ezt a két fogalmat: inas és iskola. A magyar nyelv olyan hajlékony, hogy szépen eltűri ezt az egyesítést, de az inasok — ezek minél távolabb szeretnek lenni az iskolától. Ami a tanulást illeti, hát attól nem nagyon irtóznak: egyszeri hallás után nagy-

szertlen és a legjobb igyekezettel szegik az utcán a legujabb kuplót és gassenbauereket, gyorsan és alaposan megtanulják, miképpen lehet a rendőrt a legjobban bosszantani, és nincs olyan módja a majasterek rászédésének, amit gyökeresen el ne sajátítanak. Sőt talán ha kuplókótába szednék a szorzás, osztás, összeadás szigorú szabályait, ha az iskolai rajzokat szénrel a hátfalakra kellene pingálni — akkor talán jobban rokonszenvenének az inaslelkék az iskolával. Hanem beletűlni este — az araysabadság óráiban — az iskolába, ahol még csak kurjongatni sem szabad, pontosan kiszámítani, hogy mennyi 9×8, amikor az embernek ehhez tulajdonképpen semmi köze sincs, szóval úgy viselkedni, mintha doktor akarna lenni az ember: ez ellen lásongnak az inasok titokban. Titokban, mert ha a gazda megtudja . . . A lábcsij, meg a métervessző sem kellemesebb az egyszerűegynél. A szigorú főnök előtt tehát iszonyúan rajongnak az inasok az iskoláért. Ha közeledik az este, ünnepélyes arccal és kikéft kabáttal állnak a főnök elé:

— Kérem, megyek az iskolába.

— Jó. De Marci, mondd igazán: csakugyan az iskolába mégy?

— I . . . igen.

— Hát miről tanultok ott?

— A . . . a csillagokrul.

A főnök élénken csudálkoszik; de bővebben nem kérdezősködik, mert a régi mesterek csillagászatot nem tanultak. Egy-

jesité, midőn a fiu ágyát sem hagyta el; azért a fiút, kihez ezer reményt kötött társaival együtt, s ki keble nagyravágásával, szilárdság és akarat erő hiányában, mindezt rövid alatt tönkre tette.

Tönkre tette úgy, hogy midőn már sirján virág virult, azok az agg, hasátlan férfiak elhagyatva, céltalanul álltak az életben, egymásra utalva, egymásért élve, fáradva még, s kísérve egymás után társaikat az örök nyugalom helyére.

XII.

AZ UTOLSÓ HÁLÓ.

"Minden tetszik bujdosónak
Hazáján kívül soványnak."
Mikes.

Zugva kavarja a hideg északi szél Bukarest utcáin a sűrűn hulló hópelyheket s midőn már elérik a földet, újra felkapja őket s visongó hahota között vágja az alacsony tetőzetű házak jégvirágos ablakaiba, tehetetlen erőlködéssel követelve bebocsájtást. Van gondjuk rá a büszke boéreknek, hogy be ne mehessen; zárva, csukva ajtó, ablak egyfermán s a fehér kőmény oszlopokban csavargó füstje jelzi, hogy a barátságos tűz kandallók ugyancsak meg vannak rakva pattogó hasábkokkal.

nem kérdezte a padisah, hogy honnan kerül elő az a sereg, gyülekezik e valamennyi harcos a pártot ütő zászlók alá.

Három éve nyugodott már örök sirjában Rákóci Ferenc, midőn a bujdosók elhagyták Rodostót, hol mint ifjak telepedtek le s mint aggok távoztak belőle. Elmentek, hogy ne jöjjenek többé vissza, vagy ha visszajönnek — ne hagyják el soha többé . . .

Elérkeztek Viddin alá, hol Mehemed basa fogadta nagy fénynyel a fejedelmet. Még most tisztelték, becsülték őt, az ország nélküli uralkodót, mert hiszen az orosz és német egyenlő gyorsasággal készülődtek a padisah birodalmát láb alól eltenni; de midőn látták, hogy nem igen gyülekeznek a kitűzött zászlók alá, mindinkább halogatták a bevonulást azon országba, mely felett alkudozásokat folytattak. Hogyan is siettek volna kardot fogni olyan vesér mellett, ki nem keblükön nevelkedett, ki hazáját sem látta még s először is véres fegyverrel készült szent földjére lépni. És mért keltek volna fel hiu ígéretektől és ábrándoktól vezéreltetve, mért üstek volna csalfa délibábot tüshelyük nyugalmas csendje és boldogsága helyett? Lobogott a zászló fennen, magasan, de meggyalásva hullott alá, rablók és kalandorok gyűltek csak védőesárnyai alá, kiket minden más érzelem vezérelt, csak hasaszeretet nem. De még ily sereggel is megindult volna Rákóci József fel Orsovának, hogy belépjen honjába, melynek nem védelmére, hanem saját neve fényének emelésére és nagyravágásának előzésére fogott fegyvert. As, ki atyja barátjának, legigazabb hívének büszkén mondta a Marmorának gyászos emléktű városában: nem halok

szere astán 5—40 frtig terjedhető pénzbir-
ságra ítélik a főnököt, mert — a Marci nem
jár iskolába. Mit tehet a főnök? Legfeljebb
magához citálja az inast és szemléleti okta-
tást ad neki a csillagokról — úgy, hogy
valóban meglátja a csillagokat. Az inas meg
van törve a bűnbánástól és szomorúságtól,
és öt per mulva vigan zengi az utcán a
legújabb kuplét.

Törvényszék.

§ Vörös Józsefnapja. Szabó Ferenc,
kölkedi földműves Kis Sándor ugyanottani
lakoson elkövetett súlyos testi sértés büntet-
tével vádolva állt ma a pécsi kir. törvény-
szék büntető osztálya előtt. Szabó a súlyos
testi sértést Kis Sándoron ez év március 19-én
ejtette a Fodor-féle kocsmában, elősménye
pedig az volt az esetnek, hogy előtte való
nap a Bessó-féle kocsmában a Szabó Ferenc
apjának s magának Kis Sándornak is a név-
napját ülvén, Kis összevessett Szabó Ferenc-
cel. Szabó Ferenc ugyanis két ízben is töltött
Kis poharába bort; de az egyszer sem itta
meg, hanem neki ugrott Szabónak és átnya-
lábolta.

— Vivni akarsz, Sándor? kérdeste
Szabó Kist s ezt erre azt felelte:

— Én már vivok!

És csakugyan vivott is, még pedig, olyan
dühösen, hogy Szabóról még az ingét is le-
szakgatta. Hanem hát nem azért történt a

verekedés bor mellett, hogy ki ne békülje-
nek és meg ne igyák a barátság poharát.
Ki is békültek, meg is itták a barátság pohá-
rát. S es ebben elemult.

Másnap, József napján, Szabó Fe-
renc, az apjával Szabó Sándorral, az ipával
Kovácska Mátéval és a nászával Csiz-
sár Dobró Józseffel már reggel nyolc óra
kor beült a Fodor János kocsmájába. Csi-
sár Dobró József fisetett nekik névnap-
áldomást; no meg így akarta meghálálni azt
a szivességüket, hogy — a felesége gyere-
ket szülvén — az ujszülött számára egy
bölcset kölcsönöztek neki. Folyt a mulatság
délután 5 óráig, s már vagy tizenöt liter
bort megittak, mikor bejött a kocsmába Kis
Sándor. A két keze hátra volt téve s Szabó
Ferenc — nyilván a bor hatása alatt — kést
látott a kezében villogni. Mindjárt gondolta,
hogy most őt akarja megtámadni megint Kis
Sándor s felkapott a kocsmá sarkából egy
kezeügyébe eső fadorongot és azzal leverte
ugy, hogy kocsin kellett hazavinni. Kis Sán-
dor a szenvedett három fejsértlés miatt bu-
szonnyole napig nyomta az ágyat s így te-
hát súlyos testi sértés büntetéseért kellett ma
helyt állnia Szabó Ferencnek. Be is ismerte,
hogy leverte Kis Sándort s mikor az elnöklő
Varga Nagy István bíró figyelmeztette,
hogy micsoda embertelenség az, hogy előtte
való nap barátságos poharat isznak s másnap
ugy elveri a társát, hogy az összeesik, így
védekezett a vádlott:

— Először csak egyet ütöttem a fejére.

— Hát miért ütötte még kétszer fejbe?
kérdézi az elnök.

— Mert először nem esett el — fejté
meg az útések titkát Szabó Ferenc.

Érdekes volt Bogdán Jócó mohácsi
teknővágó és muzikus cigány vallomása is,
ki arra a kérdésre, hogy mit látott, ezt
feleli:

— Nem láttam én semmit, tekintetes
urak!

— Hiszen a maga nótája mellett ma
lattak Szabók s ott volt a kocsmában. Szól
türelmetlenül az elnök.

— Ott ám, de azért nem láttam sem-
mit, mert mikor verekedni kezdtek, hát —
elfutottam.

Derűtséget keltett Csizsár Dobró
József kihallgatása is, aki láthatólag Szabó
Ferenc javára akart vallani, de vallomása
erejét az elnök e figyelmeztetéssel rontotta le:

— Nono, Dobró, azért, hogy maga kis
bölcset kapott, az igazat kell ám vallania!

A végtárgyalás eredményéhes képest
astán a kir. törvényszék elítélte Szabó Fe-
rencet súlyos testi sértés vétségéért 9 havi
börtönrre s kötelezte, hogy sértett Kis Sán-
dornak 78 frt kártérítést fizessen. Az ítélet
ellen vádlott nem felebbezván s azt Rákosi
Imre kir. alügyész is tudomásul vevén, az
jogerőssé vált s Szabó Ferenc büntetése
kiállása végett átadatott a kir. ügyességnek.

§ Tolvaj unokatestvér. Szomorú meg-
lepetésben részesült tavaly november 5-én
Vocsek György sádsi lakos. Szolgálatából,

én itt meg, mint az atyám, — nem vesztette el remé-
nyét mindaddig, míg egy nevesetes eset meg nem
gátolta utjában; a kalandorok, kik rablás és gyilkolás
miatt keresték fel táborát, még hirt is hostak számára,
mely asután megbénítá tevékenységét. A császár dijt
tűsött ki fejére, mint ki hasája és uralkodója ellen
fogott fegyvert. Gunyos kacagással fogadta e hirt
Rákóci s készitő harcosait, hogy minél hamarabb beüt
hessen a Duna mellékre. S egyszerre mint a derült
ég villámcsapása, oly hatással volt reá a fővezér meg-
hagyása, hogy csak mehjen vissza Viddinre s onnan
lefelé Csernavodára, vagy hová neki tetesik, a császár
megtámadásáról majd gondoskodik ő; várjon jobb
időkre, midőn behatolhat hasájába... Mit is csinált
volna mást két-háromszáz rablóval a hatalmas fővezér?

A bujdosók sátrukban összegyűlve tanakodtak ép-
pen a válságos helyzetről, midőn széthajlott ajtó-függő-
nyük, s belépett rajta fejedelmi palástjában Rákóci Jó-
zsef. A férfiaknak nem volt idejük felállással tisztelni
meg vendégüket, mert az asinéből kikelve rohant hoz-
sájok, s kezével a kerek asztalra ütve, melyet körül-
ültek, ingerült hangon szólt.

— Miről tanácskosznak kegyelmetek?... Ah, igaz,
hiszen jutalom van kitűzve életemre, a honáru-
lót elárulni nem bűn, nem véték...

A tisztos arcokon a méltatlan bánásmód miatti fel-
háborodás vihart hozó felhőként terült el, s ajkukon
már-már kitörő szókkal ugráltak fel székeikről. Az ifju
fejedelem felháborodása egyszerre megsűnt e asent, ez
igaz tekintetek előtt, és ingatag lelkét most már a meg-
bánás vette hatalmába, s nagyravágása megtört a fe-

nyegető vész előtt. Kezével letépte magáról a fejedelmi
bibort, fűrtjeiről a vezéri kalpagot, leoldotta oldaláról
drágaköves kardját, s mindent a porban dobva, megta-
posta lábával hatalma jelvényeit.

— Jól van, hát nem vagyok most már semmi;
nem vezértek, nem lázadó, nem fölségsértő...

Néma csend követte szavait. Asután még egy fáj-
dalmas felkiáltás hagyta el a fiatal fejedelem ajkait, s
majd meginogtak gyenge térdei, s alélton rogyott a
a mellé ugró Mikes karjaiba.

— Szegény, szegény ifju! E szánakozó szavakra
fakadtak a bujdosók. Az a kacagányos férfi pedig, ki
valódi atyai szeretettel vette ápolás alá alélt fejedelmét,
szemében csillogó könnyecseppel halk sóhaj között felelt
szavaikra:

— Szegény, szegény hasánk!...

Igy végződött Rákóci József fejedelemsége.

A sereg feloszlott dulva, rabolva minden felé, s
átkozva azt, ki így reá szedte őket. A bujdosók pedig
megindultak visszafelé könyes szemekkel; hajh nekik
meg volt tiltva hazájok határát valaha átlépni! Mentek
lefelé a Duna mentén, megszólítva minden habot, mely
hasájokat látta, ott csörgedezve el a virágos partok kö-
zött, hol magyar lakik, hol az ő édes otthonuk pusztán
elhagyatva áll.

Nem mehettek Csernavodán túl. Rákóci Józsefet
megtörte betegsége, s lelke szenvedélyei; betegem vit-
ték egy nyugalmas kis ház falai közé, hol ágyba esett,
s nem is kelt fel többé belőle. Ki ápolta volna hivebb
feláldozással, mint Mikes Kelemen, ki atyját is elkísérte
sírja széleig? Hiszen a baldokló szülő meghagyását tel-

hol éjjel a felesége is nála aludt, reggel a lakására hasamonvén, szobája ajtajának üveg-főkját bezúzva, az ajtót kinyitva találta a be nem zárt ládjából összes megtakarított pénzét, házonkét forintot ellopva látta. Mindjárt essébe jutott, hogy a betöréses lopást senki más nem követte el, mint unakatestvére, Kolompár János, aki facér, helynélküli aszlagfiu volt s aki november 1-én nála tartózkodott, mikor a pénzeszkéjét a ládába tette. Ugy is volt. A pénzt csakugyan Kolompár János lopta el, aki megszökött; Eszéken és Szlavóniában barangolt s csak folyó évi május elején volt kézrekeríthető. A mai végtárgyaláson a tolvaj unokatestvér beismerte a tettet; a meglopott rokon pedig csaknem sirt fájdalomában és haragjában, hogy minden keservesen szerzett pénzétől megfosztotta a rosszlelkű gyerek, a kinek emiatt nem is volt hajlandó megbocsájtani. A királyi törvényszék egyévi börtönt mért a betöréses lopás büntettségéért a tolvaj unokatestvérre, aki az ítéletben megnyugodván s az ellen a kir. ügyész sem felebbezvé, visszavitetett az ügyészség fogházába, honnan majd csak mához egy esztendőre szabadul ki.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi július hó 13 án.

4061. Kis Tököli János ellen szándékos emberölés miatt.

1896. évi július hó 17 én.

4170 Takács Lajos ellen csalás miatt.

4169 Fejber Mari ellen lopás miatt.

4098 Réder Károly ellen sikkasztás miatt.

4097 Juhász Márton ellen sikkasztás miatt.

Közzgazdaság.

□ Gazdasági tudósítás. Somogyvár megyében — mint kaposvári tudósítónk írja — a folytonos esőzések a gabonaneműek érését nagyon gátolták, de a most beállott kedvező időjárás következtében igen szépen érnek s a roza aratását már meg is kezdték, a buza is néhány nap múlva aratható lesz. A buza és roza holdankinti hozamát 9—10 mmásra becsülik valamint az árpa is igen jó termésre nyújt kilátást, holdankint 8—9 mmásra. A zab áll a leggyöngébben, ennek holdankinti hozama csak 6 mmassa körül lesz. A kapásnövények igen szépen fejlődnek, töltőgetésüket nagyobbára elvégezték. A dohány, káposzta, valamint többi kerti vetemények jól fejlődnek; a szőlők igen szép termessel kecsegtetnek. A széna és lóherések igen jó hozamot adtak.

□ Lókitvelünk Olaszországba. Elmert dolog, hogy a magyar lótenyésztés a legkitünőbb használati és harcászati lovakat szolgálja; ma-holnap kitünő fajlovainkkal, ami a használhatóságot illeti, még a kitünő kozák lovakat sem lesz lehetséges összehasonlítani. Legutóbb Olaszország ismét 1000 jó házas és használati lovat rendelt meg. Az olasz hadügyi kormány magyar lovakkal szándékozik az olasz lovasság anyagát kiegészíteni s már közel két éve folytatja is bevásárlásait hazánkban leginkább a Dunán túl, ahonnan 1895-ben több mint 4000 lovat szállítottatott ügynökei által az

olasz lovasság részére. As idén nagyobb irányu a bevásárlás, mert pl. pl. a múlt hónapban is 1200, májusban pedig 1513 db. lovat szállítottunk Olaszországba. A folyó évben tehát már 6429 darab ló jutott el tőlünk az olasz piacokra, illetve az olasz lovasság táborába. Ez az örvendetes lókereslet kétségtelenül folyamánva már a lótenyésztés általános felkarolásának, de bizonyos most már az is, hogy a lótenyésztés felkarolását első sorban is az állami menintézetek fejlesztésének és a kitünő méntelepek illetve ménállomások létesítésének lehet tulajdonítani. Amióta a magyar ménes intézetekben 2800—3000 kiváló faj tenyészmént tartanak az ország lóállományának javítására, azóta Magyarország az összes európai államok között az első helyek egyikét kezdi elfoglalni, még pedig nemcsak használati és hadászati lovaival, hanem versenylovaival is.

TÁVIRATOK.

— **Tűz a kiállításon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap éjjel az egész főváros izgatottságban volt, midenütt hangzott, hogy: „Ég a kiállítás!“ Temérdek kíváncsi tódult a városligetbe, a hol csakugyan a Gerbaud-féle cukrászati pavillon kigyulladt, és nagy lánggal egészen leégett. A közeli Littke-pavillon tornyáról rettentően pompás látvány volt a kupola égése, mely bevilágította az egész kiállítási területet. A tűzorség késett. A kiállítási tűzorség személyzete elégtelen volt, a városiaké pedig késett. A leégett pavillon az 1885-iki kiállítás alkalmával királyi pavillonul szolgált.

— **Német tudósok a kiállításon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A német történelmi és fegyvertani társulat 12 tagja látogatta meg ma a kiállítást. A pályaudvaron Odescalchi Arthur herceg, Zichy Jenő gróf és Gelléri Mór fogadták az érkezőket.

— **Fordulat a szerb politikában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Belgrádi lapok jelentik, hogy Novakovits miniszterelnök az orosz kormány beleegyezését kérte Garasanin pétervári szerb követé leendő kineveztetéséhez. A kinevezés ha sikerülne azt jelentené, hogy Garasanin is, mint a szerb haladó párt vezére, helyesli Novakovits külpolitikáját.

— **Orléans herceg leánynevezésében.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fülöp, orleansi herceg Magyarországra utazott és a bicskei állomáson száll ki, honnét Alcsuthra megy József főherceg családjához — leánynevezésbe.

— **Északi sarki expedíció.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A stockholmi „Aftonbladet“ a következő táviratot kapta Andree északsarki utazótól: Az északsarki expedíció június 22-ike óta Pickeshouse-ban, a dán szigetek északi részén tartózkodik. A rakomány nagyobb része el van helyezve. A hely maga igen előnyös és a munka szép idő mellett sérényen folyik. A jégzajlási viszonyok ebben az évben rendkívül kedvezőek. Mindannyian az expedíció tagjai egészségesek.

NYILT-TER+)

Krondorfi savanyuviz.

Stefánia trónörökösné forrás,
kitünő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.

Főraktár: Pécselt,
Hirschler Mór urnál.
Kapható mindenütt.

Laptalajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLENINGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Rothschild-tapasz

legjobban bevált köszvény, rheumatismus és mindennemű csúszos daganatok ellen. Egy tekercs Rothschild tapasz, 90 krért (levélblyegekben vagy postautalványon) bérmentve küldetik. Valódi minőségben csak a „Római császár“ gyógyszerárban

BAYER HUGONAL

Bécs, Wollzeile 13. sz.

kapható. Ugyanott minden külföldi speciálitások nagy raktára.

1896.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, irótollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle czikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.